

Metody mobilizujące do większego zaangażowania

Metody mobilizujące uczniów do większego zaangażowania pozwolą wyzwolić w młodzieży energię do dalszego działania. Choć są one szczególnie przydatne w trudniejszych okresach projektu, to nie powinniśmy o nich zapominać także na co dzień.

Metoda: Runda bez przymusu

Opis. Zwrócenie się do każdego ucznia po kolei z prośbą o zabranie głosu lub powiedzenie: "pasuję".

Cel: Umożliwienie każdemu uczniowi wypowiedzenia się oraz stworzenia sytuacji, w której uczeń odpowiedzialnie decyduje o sobie. Metoda wzmacnia słuchanie – uważnie słuchamy, co mówią inni.

Metodę można stosować do całej klasy lub jej części. Umożliwia uczniom poznanie różnorodnych opinii. Można z niej korzystać: - gdy mamy różne zdania na ten sam temat, - gdy cześć osób nie zabiera głosu.

Metoda: Zdania podsumowujące

Opis: Użycie zdań zaczynających się od takich zwrotów, jak: *Dowiedziałem się, że...*, *Zaczynam się zastanawiać...*, *Zaskoczyło mnie, że...*, które pomagają uczniom wyciągnąć najważniejsze wnioski lub zdobyć nowe doświadczenie.

Cel: Nauczanie uczniów formułowania wniosków oraz wyrobienie nawyku uczenia się na podstawie zdobytego doświadczenia.

Ważne jest wyrobienie w uczniach umiejętności samodzielnego wyciągania wniosków z doświadczenia, co pozwala im chwycić sens tego, co robią, skłania do autorefleksji. Metoda ta może prowadzić do ogólnoklasowej dyskusji podsumowującej temat.

Metoda: Zapytaj kolegę

Opis: Uczniowie, którzy potrzebują pomocy, najpierw proszą o nią kolegę lub koleżankę.

Cel: Wzmocnienie poczucia wzajemnego wspierania się uczniów oraz oszczędzanie czasu i energii nauczyciela.

Gdy uczeń prosi o powtórzenie wskazówek warto powiedzieć: "Zapytaj kolegę".

Metoda ta pomaga budować wśród uczniów atmosferę wzajemnego szacunku i cenięcia siebie nawzajem, przez co klasa staje się zdrową, związaną ze sobą społecznością. Uświadamia uczniom, że każdy w klasie może być "kolegą" lub "koleżanką", jeśli tylko jest właśnie w taki sposób postrzegany.

Nauczyciel może się umówić z uczniami, że zanim zwrócą się o pomoc do niego, najpierw zapytają dwie inne osoby.

Metoda: Wymiana w parach

Opis: Uczniowie dobierają się w pary i w nich dzielą się swymi poglądami.

Cel: Ćwiczenie wyrażania swoich poglądów i słuchania innej osoby.

Zachęcanie uczniów do rozmowy o własnych pomysłach znakomicie mobilizuje do aktywności. Wymiana w parach skłania uczniów do sformułowania myśli, które być może nie były jeszcze wystarczająco klarowne.

Metodę tę można stosować aby wymienić opinie, w trakcie dyskusji, aby zmobilizować uczniów do większej aktywności.

Metoda: Ożywić dyskusję

Opis: Nauczyciel kończy dyskusję, zanim uwaga uczniów zacznie się rozpraszać.

Cel: Zaangażowanie w dyskusję całej klasy.

Prowadź dyskusję tak długo, jak długo uczniowie są na niej skupieni. Kiedy widzisz rozprężenie – aby przyspieszyć jej tempo - zarządz głosowanie, przejdź do wymiany w parach, poproś o przedstawienie w postaci rysunku lub tekstu.

Metoda: Komunikat "doceniam to"

Opis: Stwierdzenie, które komunikuje, co rzeczywiście w uczniu doceniamy.

Cel: Uświadomienie uczniowi, że przynajmniej jeden dorosły go docenia.

Chwaląc korzystam z komunikatu typu Ja. Wyrażam w ten sposób swoje osobiste zdanie i autentyczne uznanie.

Metoda: Pochwały i nagrody dla wszystkich

Opis: Chwalenie i nagradzanie grupy jako całości.

Cel: Zachęcanie wszystkich uczniów bez lekceważenie kogokolwiek, dążenie do scementowania grupy.

Pochwały i nagrody skierowane do grupy, która na nie uczciwie zapracowała, nie wywołują zazdrości. Nikt nie czuje się pominięty, przeciwnie – wzmacnia się więź między uczniami.

Metoda: Budowanie ducha klasy

Opis: Nauczyciel wygłasza komentarze, które mają na celu wzbudzenie we wszystkich uczniach poczucia własnej wartości, aktywności, inteligentnej samodzielności, chęci do współdziałania w grupie oraz świadomej, otwartej, poszukującej postawy.

Cel: Pobudzenie wzrostu aktywności, samodzielności, integracji i świadomości grupy.

Są to komunikaty: doceniam to, podoba mi się, jestem z tobą, rozumiem, co czujesz, ja też czasami mam kłopoty, cieszę się kiedy, dziękuję ci za, podziwiam cię za itp.

Metoda: Co nowego, co dobrego

Opis: Zachęcenie uczniów by podzielili się z innymi tym, co nowego lub dobrego zdarzyło się w ich życiu.

Cel: Skupienie uwagi uczniów i stworzenie w klasie dobrej atmosfery.

Metoda ta buduje atmosferę bezpieczeństwa w klasie, a ponadto pomaga w skupieniu uwagi uczniów i uczy ich wzajemnego słuchania.

Metoda: Karty "myślę/czuję"

Opis: Uczniowie anonimowo zapisują osobiste przemyślenia i odczucia, których doznali w danym momencie.

Cel: Rozwijanie samoświadomości oraz tworzenie pełnej szacunku więzi we wzajemnych relacjach.

Metoda ta pomaga nauczyć, jak odróżnić myśli od uczuć, pomaga uświadomić sobie swoje uczucia i uporządkować je przed następnym spotkaniem. Wzmacnia samoświadomość i samoakceptację.

Metoda: Zadania w grupach, zmiana grup

Opis: Uczniowie zastanawiają się nad problemem w małych grupach zadaniowych, a potem zmieniają grupy i wymieniają się pomysłami zanotowanymi w pierwszej grupie.

Cel: Utrzymanie wysokiego poziomu zaangażowania podczas lekcji.

Metoda: Najlepsze rozwiązanie - debata

Opis: Uczniowie w parach najpierw przygotowują argumenty "za" lub "przeciw", dotyczące jakiegoś kontrowersyjnego tematu. Następnie para "za" siada z parą "przeciw", aby: wyjaśnić sobie nawzajem swoje stanowiska albo wypracować stanowisko wspólne dla całej czwórki.

Cel: Uczenie się zgłębiania kontrowersyjnych kwestii oraz otwartej wymiany poglądów.

Na koniec często stosuje się metodę żywej dyskusji. Porusza się wtedy główny problem i nauczyciel może wyjaśnić swój punkt widzenia. Zakończyć można rundą bez przymusu.

Metoda: Grupa wsparcia

Opis: Kilkoro uczniów regularnie pracuje w tym samym składzie, zapewniając sobie wzajemne wsparcie.

Cel: Zapewnienie wszystkim uczniom poczucia przynależności do grupy i wsparcia ze strony rówieśników.

Dzięki tej metodzie buduje się społeczność klasową - sprzyja nawiązywaniu przyjaźni i kształtuje umiejętności utrzymywania dobrych stosunków z innymi oraz wywiązywania się z codziennych obowiązków.